Ч. 19 (14.267). Львів, неділя 26. січня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Р. LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060. 145.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Новий уряд Франції.

Чи уряд прем. Сарро довго вдержиться?

ПОЛІТИЧНИЙ СКЛАД КАБІНЕТУ САРРО.

ПАРИЖ, 25. 1. ПАТ. Вчора в год. 14.35 оголосили офиціяльно таку листу кабінету: Премієр і міністер внутрішних справ — Альберт Сарро, міністер без теки Поль Бонкур, мін. справедливости Івон Дельбо, мін. закорд. справ П. Е. Флянден, мін. фінансів Марсель Реньє, мін. національної оборони ген. Морен, мін. летунства Деа, мін. маринарки Пієтрі, мін. торговлі Бонне, мін. почт і телеграфів Мандель, мін. публичних робіт Шютан, мін. освіти Герні, мін. хліборобства Теліє, мін. кольоній Стерн, мін. праці Фроссар, мін. публ. здоровля Ніколь, мін. торговельної маринарки Шанделен, мін. емеритур Рене Бес, держ. підсекр. у президії ради міністрів Жан Зей, держ. підсекр. у мін. внутр. справ Боґіт, держ. підс. у мін. нац. оборони Жякіно, держ. підс. у мін. справедливости Бібі, держ. підсекр. у мін. публ. робіт Маз і держ. підсекр. для справ технічного виховання Жіліен.

У новому кабінеті Сарро є 9 радикалів, 4 членів соціялістичної унії і незалежних соціялістів, 10 членів груп радикальної лівиці, лівих републиканців, републиканського центру та републиканськo-соціялістичної, один міністер ген. Морен, не є членом парляменту. Міністер почт і телеграфів Мандель має також справи Альзації і Льотарингії.

ПЕРШЕ ЗАСІДАННЯ — В НЕДІЛЮ.

ПАРИЖ, 25. 1. ПАТ. В год. 17-ій Альберт Сарро пішов до Елізейської палати та предложив президентові Лебренові список членів свого кабінету, який президент підписав. Перше засідання нового кабінету відбудеться в неділю, а в майбутній четвер кабінет представиться в парляменті.

ВДОВОЛЕННЯ В АНГЛІЇ.

ЛЬОНДОН, 25. 1. ПАТ. Номінація Фляндена на становище французького міністра закордонних справ викликала в Льондоні велике вдоволення. В англійських політичних колах уважають Фляндена великим англьофілем, навіть кружляє політичний дотеп, що мін. Фляндeн говорить по французьки з британським наголосом. Фляндeн частинно студіював в Англії. Перед роком премієр Фляндeн більш як Ляваль, що тоді був. мін.зак.справ, причинився до того, що Франція прийняла відому програмову заяву, що досі є вихідною точкою політики співпраці В. Британії з Францією.

СКЕПТИЧНІ ГОЛОСИ ПАРИСЬКОЇ ПРЕСИ. — ФРАНЦІЯ ЗААНГАЖУЄТЬСЯ В САНКЦІЯХ.

ПАРИЖ, 25. 1. ПАТ. Великі інформаційні щоденники у своїх департаментальних виданнях обширно обговорюють створення нового уряду.

„Ле Журналь" підкреслює, що до нового кабінету Сарро не ввійшли представники републиканської федерації ні републиканського центру. Новий уряд має ліву орієнтацію й тому може сподіватись невтральности, навіть підтримки соціялістів. Не зважаючи на все, уряд Сарро має запевнене істнування. Щоденник пояснює номінацію Фляндена міністром закордонних справ як охоту Франції наблизитись до В. Британії.

Більше скептично оцінює положення „Ле Пті Журналь", який твердить, що новий кабінет на зверхній вигляд робить вражіння гармонійної рівноваги, але після провірки виявляється, що ця рівновага тільки позірна, не реальна. Концентрація осіб повелася, але не знати, як буде з концентрацією голосів.

Праве „Еко де Парі" займає становище рішуче неприхильне та пише, що премієр Сарро створив найдивогляднійший і ненадійний список кабінету, без будьякої провідної думки. Номінація Фляндена значить, на думку щоденника, що Франція заанґажується у протиіталійських санкціях.

ПОЛЬ БОНКУР ПОСТІЙНИМ ДЕЛЕҐАТОМ ДО ЛІҐИ НАЦІЙ.

ПАРИЖ, 25. 1. ПАТ. Офіційний денник оголошує номінаційні декрети нових міністрів. Декрет щодо Поль Бонкура каже, що він іменований міністром без теки та постійним делеґатом до Ліґи Націй.

Як перед роком в Абисинії.

Знову інцидент на монгольсько-манджурському кордоні.

МОСКВА, 25. 1. ПАТ. Агенція Тасс повідомляє з Улан Батор, що уряд монгольської народньої републики вислав до манджурського уряду протестаційну ноту проти того, що японсько-манджурський відділ напав 22 січня на граничну стійку у Джінгісгані, що є на монгольській території біля Караниур. Монгольський уряд домагається в ноті, щоб понехали такі провокаційні випади на монгольську територію та напали на монгольські прикордонні стійки та складає на манджурський уряд відповідальність за наслідки, що можуть прийти з таких провокацій, або й уже прийшли.

Імперіялістичні держави боронять свого стану посідання.

Чому Україна не має представника у Лізі Націй?

РИМ, 25. 1. ПАТ. На засіданні Ради Ліґи прийшло до гострої виміни думок між комісарем Літвіновом та італійським делегатом Альоізієм. На цю тему в італійській пресі появилось багато коментарів.

Між ін. „Ґазетта дель Popольо" питає, чому п. Літвінов підюджує всіх у Женеві проти Італії, коли совітський уряд постійно впевняє Рим, що африканська імпреза не цікавить Совітів. Совіти побоюються прецеденсу, яким є те, що в Африці місцеве населення добровільно піддається італійським військам. СССР боронить у Женеві того самого, чого боронила царська Росія та чого боронить Англія, а саме імперіяльного стану посідання. **Якби Ліґа Націй не була союзом держав, але справді лігою націй, тоді в ній сиділи би також представники Єгипту й України.**

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати поштовими марками.

В обороні наших емеритів.

Львів, 25. січня 1936.

Є така пословиця: „Закон як дишло, де повернеш, туди і вийшло". А робиться це за помічю магічної палочки, що зветься інтерпретацією. Тепер досить голосна у польському громадянстві і пресі справа обниження емеритур усім тим урядовцям, що колись служили за часів займанців. І саме тут бачимо застосування інтерпретаційної магії.

У „Курієрі Варшавскім" проф. Степан Ґлязер, критикуючи нові розпорядки у справі зараховування літ служби в установах займанців, між іншим зазначує, що льоґіка тих розпорядків доводить справу до абсурду. Пише проф. Ґлязер: „З такою самою рацією можна було постановити, що зі служби в установах займанців зараховується тільки одна пята, одна пятнацята, одна сота літ служби, або що від нині взагалі нічого не враховується". Проф. Ґлязер, видно, ще ідеаліст, бо не знає або не хоче знати, що у практиці давно вже застосовано те, що він вважав абсурдом: знає й абсурди.

Цікаво, чи проф. Ґлязер знає, що з українців, колишніх австрійських урядовців, ніхто не користає з прав, що їм прислуговують на підставі римської і віденської конвенції. Вже 13 літ повинні би вони діставати емеритуру. В дійсності цілковито їх права на емеритуру неґується, себто українцям, колишнім австрійським урядовцям зараховано на емеритуру те „ніщо", про яке думав проф. Ґлязер, як про неможливий абсурд. Що з того, що істнують конвенції — римська і віденська, що добровільно підписала їх польська держава, що вони нормують емеритальні права б. австрійських цивільних і військових урядовців у т. зв. сукцесійних державах (Польщі, Австрії, Італії, Югославії, ЧСР і Румунії), — що ті конвенції оголошені у Деннику Законів, отже досі обовязують, — коли ніхто і не думає їх виконувати. І ніхто з польського громадянства ніколи не підніс голосу у цій справі. Аж поки не вдарила ця сама палка — непошанування набутих прав — другим своїм кінцем по колишніх австрійських (німецьких і російських) урядовцях-поляках. Тепер щойно загомоніли вони, та ще й загомоніли сильно і голосно.

Писати закони з думкою, щоб їх не виконувати, це не новий винахід: Петро Великий нібито навіть ремствував з цього приводу. Дивніше те, що явний правничий абсурд — негацію емеритальних прав з титулу римської і віденської конвенції — хоче дехто прикрити авторитетом найвищої правничо-адміністраційної установи, дарма, що дотичної постанови не оголошено.

Очевидно, це можливе лише при відповідній інтерпретації, бо годі сказати просто, що римська і віденська конвенція не обовязують. При цій інтерпретації в гру входить 8 ст. віденської конвенції. Вона звучить так: „Постанови статтей від 1 до 7 не нарушують законів ані внутрішніх розпорядків, що торкаються взаємин між кожною з Високих Сторін, що між собою договорюються та її громадянами". Цю 8-у ст. інтерпретують тепер в той спосіб, начеб віденська конвенція ні у чому не могла змінити польського законодавства у справі емеритури для бувших австрійських урядовців. Отже колиб була суперечність між польським емеритальним законом і віденською конвенцією, як у дійсности і є, — то рішаючими є постанови польського законодавства.

На віщо тоді віденської конвенції? Вона очевидно стає безвартісним клаптиком паперу, що не дає нікому ніяких прав. Пощо тоді взагалі було підписувати цю конвенцію, коли так своєрідно її інтерпретувати? Далі, яким чином одна з точок конвенції може перекреслювати всі сім точок попередніх, себто **цілу конвенцію?** Очевидно була би зразком абсурду так написана міжнародня конвенція. На щастя, так воно не є. Віденська конвенція має свій зміст, ясний та безсумнівний, бо вона накладає на всі держави, що її підписали, обовязок дати емеритуру або відправу від 1-го грудня 1923 всім тим колишнім австрійським урядовцям, що згідно з приписами австро-угорської монархії мали з днем розвязання їх службового обовязку, а саме з днем 3. листопада 1918 р., право до емеритури або відправи, незалежно від їх здібности виконувати дальше службу. Тут законодавець недвозначно підкреслює дві річи, про які він слушно міг припускати, що вони можуть колідувати з законодавством спадкоємницьких (сукцесійних) держав. Він зазначує, що про право до емеритури рішають приписи колишнього австрійського законодавства, а не законодавство сукцесійних держав. Далі він стверджує, що емеритура мусить бути признана без огляду на стан здібности до праці б. австрійських урядовців, бо цю обставину (здібність до праці) звичайно приймають під увагу у звичайному емеритальному законодавстві. Отже смішно твердити навіть і на підставі аналізи самої віденської конвенції, що вона не встановляє ніяких точно означених прав.

Щож у такому разі значить славетня 8-а стаття та який її правдивий зміст? Як виходить зі змісту віденської конвенції, вона лише отвертими деякі питання, що звязані з емеритурою або відправою. Це справа висоти емеритури або відправи; справа устійнення в деяких спірних випадках, до якої держави мають належати окремі урядовці (право громадянства); справа способу виплати емеритури, якщо емерит живе в іншій державі; нарешті, справа устійнення того факту, чи дійсно заходять причини, коли б. австрійський урядовець тратить право до емеритури. А втрата права до емеритури може статись, коли б. австрійський урядовець відмовиться від державної служби, сам її покине та не прийме її в разі особистого чи загального завізвання, а також, коли він відмовиться скласти заяву льояльности (присягу) або коли йому відмовлять прийняти його на державну службу з огляду на публичне добро. Це тільки ці справи має на думці 8-а точка віденської конвенції, коли каже, що ця конвенція не може нарушувати внутрішнього законодавства, яке кермує справу відносин між державою і її громадянами. Але ніколи та точка не негує **самих прав на емеритуру**, що їх установляють попередні постанови того закону, та не узалежнює самих цих прав на емеритуру від невідомого майбутнього внутрішнього емеритального законодавства всіх окремих держав, що підписали ті конвенції, — римську і віденську.

Ріжні можуть бути інтерпретації, але не може бути такої, що робилаб з міжнародніх трактатів, якими є римська і віденська конвенція, безвартісний клаптик паперу.

X.

„Прорив" у вихованні дітей на Совітській Україні.

Ще пятнадцять років тому большевицька влада визначила, що виховання дітей на Сов. Україні має створити нове покоління громадян, свідомих своєї солідарности з трудящими масами Союзу Сов. Республик і цілого світу та здібних боротися за диктатуру пролетаріяту.

Не дивлячись на те, що большевицька влада енергійно насаджує цю виховну засаду у всіх дитячих установах, не дивлячись на те, що справі виховання дітей у комуністичнім дусі багато уваги присвячує, за висловом українських большевицьких педагогів, „мудрий вожд трудящих усього світу" Сталін та „вірний друг дітей" Постишев — на виховному фронті Сов. України викрито „прорив": серед української молоді росте національна свідомість, або „український націоналізм", за термінольоґією большевицької влади.

Щоб змінити комуністичне виховання молоді, народній комісар освіти В. Затонський скликав у минулому році спеціяльну конференцію, що мала своїм завданням встановити засоби, які моглиб у зародку знищити в українській дитині національне почуття, а натомісць прищепити їй свідомість братньої єдности з російським народом та його культурою.

Головними референтами на тій конференції були обидва заступники В. Затонського — А. Хвиля та І. Хайт, — що у своїх доповідях подали практичні вказівки, як слід боротися з нац. свідомістю української молоді*). Так А. Хвиля закликав учителів і вихованків якнайактивніше слідкувати не лише за поведінкою учнів, але й за їх думками та прагненням Ніяк не можна, в його погляд, попускати серед учнів товаришування, якщо воно не виходить з основних засад соціялісичтного будівництва, а — крий Боже — ґрунтується на якихось ідеалістичних засадах. На доказ істнування серед дітей такого небажаного товаришування А. Хвиля прочитав на конференції такий витяг з щоденника одного учня старшої кляси трудової школи, скромно замовчуючи про те, яким чином цей щоденник опинився в його руках: „Розмови наших хлопців завжди одноманітні. Це — сплітки, пересуди й т. п. В той самий час ці хлопці говорять про приязнь. Та хтож буде приятелювати, знаючи, що кожне твоє слово ловлять, а потім „продадуть" тебе за нього. Що й казати! Я почуваю себе добре не в школі, а з моїм приятелем". Прочитавши цей витяг, А. Хвиля з жалем додав: „Хто його друг, він не каже, але безперечно можна твердити, що цей друг ворожа нам людина".

Порада А. Хвилі не містить у собі нічого нового, бо шпигунства давно вже практикувалися в школі на Україні за царських часів і при большевиках. Ще з часів Миколи І. директор гімназії на Україні повинен був давати про кожного абітурієнта таємну референцію на імя куратора шкільної округи про те, яку мову — українську чи російську — вживає в розмові з товаришами те чи дбає про удосконалення себе в російській мові; чи прихильно ставиться до релігії, чи навпаки — схиляється до вільнодумства; чи виявляє відданість до Росії й взагалі до російського, чи навпаки.

Другий референт — І. Хайт — був щасливіший у цьому відношенні, бо він вигадів засіб справді незнаний у старій школі: І. Хайт радить вихованикам доручати найкращому учневі розповісти в клясі про те, як він організує свій „режим", замісць того, щоб устно проробляти в клясі питання про „режим у школі".

У своєму рефераті І. Хайт докладно розказав про те, як Харківська 21-а школа присвятила збори учнів девятої кляси заслуханню доповіді Колі Савенка. В цій доповіді Савенко розповів учням про те, як він працює, а діти, що знали його життя, додали дещо від себе. Так, один товариш Савенка додав: „На столі в його кімнаті електрична лямпа, над столом два портрети Леніна і Сталіна, а другий розказав, що „книг у Колі не дуже багато, але підібрані вони з великим смаком; в кімнаті він бачив портрет П. П. Постишева, намальований самим Колею".

Дійсно, до такого антипедагогічного засобу самокреклями й підготови вправних підлесників — не доходила й стара школа царської Росії.

Нема чого доводити, що й поради А. Хвилі та І. Хайта також нічого не поможуть у боротьбі большевицької влади з національною свідомістю української молоді: національне почуття є реальний факт, який істнує незалежно від нашого абстрактного думання. Про це найкраще може свідчити *націоналізм* російських комуністів-*інтернаціоналістів*.

Отож розвиток національної свідомости серед української молоді це процес неминучий, — дарма його спиняти, дарма йому перешкоджати.

Ст. Сірополко.

*) Реферати А. Хвилі та І. Хайта вміщено в ч. 4—5. „Комуністичної Освіти" за 1935 р.

Завзяті бої у Шанґгаю

з комуністами-бандитами.

ШАНҐГАЙ, 25. 1. ПАТ. Тому, що комуністичні відділи під командою відомого китайського бандита Го-Люнга, посуваються в напрямі Кусі-Чанг, столиці провінції Кусі-Чу, закордонні місіонарі виїхали з східної частини Куеіту та перенеслися до західних міст тієї провінції. Урядові війська ведуть завзяті бої з комуністами. Згідно з поголосками похід комуністів вперед припинили, бо для урядових військ прийшли підмоги з провінції Кван-Сі.

ПОЛІТИЧНІ ЗЛОЧИНИ І ПОЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ.

(Вимок з промови пос. В. Целевича при дискусії над буджетом міністерства судівництва в дні 23 січня 1936).

Суть політичного злочину діяметрально протилежна суті звичайного злочину. Проступники при політичних злочинах діють дуже часто зле, але діють не з особистих, не з матеріяльних а з ідейних мотивів. Те саме торкається політичних процесів. Відтак політичні злочини й політичні процеси мають часто-густо рішаючий вплив на публичну опінію, а через неї на політику. Є відомі випадки, що політичні злочини й політичні процеси були зворотною точкою в житті народів.

Буду говорити про політичні злочини й політичні процеси одної категорії, а саме ті, які повстали в звязку з діяльністю підпільної Організації Українських Націоналістів (ОУН). Нема сумніву, що порушування цих справ є дразливою справою. Однак гадаю, що дразливий характер справи не сміє стояти на перешкоді у висвітлюванні її, коли таке висвітлення є потрібне для політики. Мені це лекше зробити тому, що політична група, до якої маю честь належати, зайняла ясне й недвозначне політичне становище супроти діяльности ОУН.

Торкнуся політики вимірюваних кар у процесах ОУН. Коли підсумуємо висоту кар, вимірюваних у політичних процесах ОУН за останніх 10 літ, то можемо зауважити певну означену лінію поведінки. Спершу перед 10-ти роками за саму приналежність до ОУН без якоїсь конкретної, підпадаючої під постанови карного закону діяльности, давали кари однолітньої або найвище дволітньої вязниці. Опісля постепенно йшли кари щороку вищі, аж останніми часами дійшло до кари 10 і більше літ вязниці за саму приналежність до ОУН. Прим. у варшавському процесі вимірено кари за саму приналежність до ОУН від 8 до 15 літ. Боюся, щоби вимір кар у варшавському столичному процесі не взяли інші суди як вказівку в інших процесах. Отже бачимо у політичних процесах ОУН велику розбіжність кар. На мою думку **висота кари у політичних процесах ніколи не має відстрашаючого впливу на громадянство,** як це буває у звичайних процесах, а навпаки, дуже часто витворює пригожий грунт для поширення впливів підпільної діяльности. Не кари, лише інші засоби можуть вплинути корисно на скількість політичних злочинів. Цікаво, що в комуністичних процесах висоти вимірюваних кар є куди нижчі. Думаю, що у звязку з новою політикою супроти українців треба би повести кримінальну політику по лінії зменшування висоти кари.

Черговою справою, яку хочу обговорити, є справа додаткових кар, а саме кара позбавлювання публичних і громадянських прав. Вимірювання цієї додаткової кари у політичних процесах є недоцільне тимбільше, коли засудженими є молоді люди. Коли молода людина після відсиджения кари вязниці не може найти для себе варстату праці відповідно до своєї освіти через ту додаткову кару, тоді вона дуже часто змушена працювати дальше в нелегальній організації тому, що це одинокий вихід в її життї. Більшість засуджених у процесах ОУН, це молоді люди з середньою або навіть з високою освітою. Позбавлення їх публичних громадянських прав відчувають вони спеціяльно болюче. Новий амнестійний закон відчинив для багатьох політичних вязнів двері тюрем, одначе не перечеркнув додаткової кари позбавлення громадянських прав. Треба6 ужити рішучих заходів, щоби дарувати їм і цю кару, щоби вони всі могли вернутись у суспільне життя і занятися конструктивною працею. Цього очікує з нетерпеливістю українська публична опінія.

При цій нагоді хотів я порушити одне недомагання у ділянці судівництва, яке хвилює українську публичну опінію. Влада переводить забагато арештувань і карні слідства трівають загал задовго. Багато арештованих осіб по піврічній а навіть річній слідчій вязниці виходить на волю і слідство припиняється. На мою думку треба далеко обережніше поводитись при арештах.

Політичні вязні українці, засуджені за діяльність ОУН на кари довголітньої вязниці, у значній скількості є приміщені по вязницях, де є дуже погані санітарні відносини (вязниця св. Хреста), і де нема робітень та варстатів праці. Звертаюся з просьбою до пана міністра, щоби тепер, коли по виконанні амнестійного закону є більше місця у вязницях, перенесено тих вязнів до краще уладжених вязниць, а в першу чергу до вязниць, положених на сході держави (Дрогобич).

Дальше залишається неупорядкована справа релігійної помочі для вязнів греко-католицького і православного віроісповідання, розміщених у вязницях на західних просторах держави, де нема ніяких духовних станиць названих віроісповідань. Минулого року пан міністер справедливости обіцяв вжити заходів у цій справі, зокрема у справі винагороди о. Кладочного з державних фондів. Стверджую, що ця справа до сьогодні ще не є полагоджена.

Знаю добре про те, що судові присуди не підлягають критиці й не думаю критикувати варшавського присуду. Всетаки присуди у політичних справах мають все й усюди політичне значіння і ними займається і хвилюється публична опінія. Вона займає супроти них одобрююче або неодобрююче, прихильне або неприхильне становище. Публична опінія має великий вплив на національні відносини. Тому вважаю моїм обовязком зясувати становище української публичної опінії до варшавського процесу й до присуду в ньому. Нема сумніву, що варшавський процес розкрив багато незнаних сторінок діяльности ОУН і то таких, які не могли настроювати українську публичну опінію прихильно до діяльности ОУН. Однак сам хід процесу виказав недомагання і по стороні суду. Маю на думці деякі нетакти предсідника й другого прокуратора. Вкінці висота вимірених у присуді кар була для української публичної опінії великою несподіванкою, головно, коли мова йде про скількість кар досмертної вязниці, про висоту кар середущої і кінцевої групи засуджених. Таке є становище української публичної опінії супроти трагедії молодих людей. Кримінальна політика впливає злагіднююче або загострююче на співжиття народів. Це факт і з цього факту треба витягати відповідні висновки.

Єгипет хоче відзискати

НАЦІОНАЛЬНІ СВОБОДИ.

КАІРО, 25. 1. ПАТ. Загально тут рахуються з можливістю, що те, що партія Вафд відмовилась створити новий кабінет викличе невдоволення великої частини єгипетської опінії, що хоче працювати над відзисканням національних свобід, зберігаючи внутрішній лад і єдність громадян. Ця обставина мабуть улекшує завдання короля Фуада. Крім людей, яким король міг би доручити створення нового уряду, треба згадати шефа королівського кабінету Алімагера Пашу та провідника лібералів Могамеда Магмуда Пашу. Ці оба політики мають велике довіря і мають усі дані на те, щоб довести до коаліції партій.

Спільний фронт Японії і Китаю

ПРОТИ КОМУНІСТІВ.

Порозуміння жовтих — відповідь на большевицькі погрози.

ТОКІО, 25. 1. ПАТ. Щоденники здогадуються, що військова влада та члени японської місії у Китаю зберуться разом, щоб застановитись над конкретними розпорядками, щоб зліквідувати протияпонський рух у Китаю. На конференції обговорюватимуть також справу спільної китайсько-японської організації проти комуністичних погроз та для оборони монгольсько-манджурських кордонів. Конференція може принести у висліді сенсаційний переворот у дотеперішних китайсько-японських взаєминах.

Чи українські еміґранти, що втратили польське громадянство, можуть користати з амнестії?!

Інтерпретація одної постанови амнестійного закону.

Посол В. Целевич у своїй останній промові у буджетовій комісії порушив м. і. цікаву справу, що близько торкається наших еміґрантів:

„Ст. 5. уст. 2. нового амнестійного закону постановляє ось що:

„Нема карної справи, а істнуючі карні справи мають бути припинені, коли річ іде про проступки з 43 до 48 статтей карного кодексу (проступки проти обовязку військової служби), довершені перед днем 30. березня 1923 р., якщо винуватець впродовж року від появи цього закону зголоситься до розпорядження влади, щоб унормувати своє відношення до військової служби".

Наведені вгорі постанови мають пристосування до численних українців, які в роках 1919 і 1920 виеміґрували за кордон і не служили у польському війську. Їх оправдує та обставина, що правно-державне становище Галичини було в тому часі невирішене на міжнародній арені. Між тими особами находиться багато уроженців Лемківщини.

Користування наведеними постановами амнестійного закону утруднене тому, що всі згадані особи на основі розпорядку Ради оборони держави з дня 11. серпня 1920 р. втратили польське громадянство. Тому, що амнестійний закон не говорить нічого про привернення громадянства, залишається відкритим практичне питання, в який спосіб особи, що перебувають за кордоном та втратили своє громадянство у звязку з проступком, який тепер підлягає амнестії, — можуть зголоситися до розпорядження влади, щоб унормувати своє відношення до військової служби. Зокрема повстає питання, чи зголошення їх у польському консуляті буде рівнозначне з віддачею себе до розпорядження влади і чи на тій основі дотична особа зможе дістати грамоту на поворот до краю.

Думаю, — казав пос. Целевич — що ті питання повинні бути авторитативно вияснені в хосен осіб, які мають добру волю скористати з постанов амнестійного закону".

Перед кінцем стахановщини.

Стахановщиною, як відомо, називається система праці, нібито видумана большевиком Стахановим. В дійсности була вона розповсюджена в старинному Єгипті, за часів фараонів. Згідно з цією системою один добрий робітник може зробити вчетверо а навіть вшестеро більше, ніж нормально, якщо не буде жалувати сил і буде мати все необхідне до праці. Як лише чутка про цей винахід дійшла до Кремлю, то комісарі, яких вся освіта обмежується до творів Леніна та Сталіна, признали його знаменитим і проголосили, що це єдиний шлях, по якому большевицьке державне господарство може випередити Европу та Америку. Отже при всіх фабриках заведено стахановські комітети, а робітники, які записувалися в стахановці, діставали подвійну і потрійну платню.

Реакція робітництва на цю новину була дуже проста. Воно бачило, що йде про повернення панщини і то жорстоким способом, але протестувати не могло, бо стахановщину признали в Кремлі. І воно вжило інших засобів. На зборах стахановців хвалили та славили, а тимчасом меткі хлопці псували їм варстати, підрізували пасі, або просто дожидали в темному місці з ножем чи колом у руках. Чекісти гостро розправлялися зі злочинцями, але вдіяти нічого не могли, бо вся маса, спасаючи свою шкуру від певної загибелі, накинулась на стахановців. Старі робітники отверто говорили, що при царському режимі, коли не було чека, неодин стахановець не пережив би до вечора. Не вважаючи на це, загальна лінія уряду не змінювалася і стахановці були у великій пошані. Їм платили багато грошей, давали всілякі нагороди, возили до Москви на зїзди і вони мали рідку честь бачити навіть самого Сталіна, якого, як відомо, трудніше побачити, ніж колись царя.

Але тут життя ще раз показало, що воно має свої закони, незалежні від бажання Сталіна чи Кагановича. По кількамісячному досвіді показалося, що стахановська система нічим не помагає, а лише все псує. Стахановець, щоб працювати і ставити рекорди, мусів мати за собою іноді десятки людей, які збирали, підвозили, відвозили продукцію та сирі матеріяли і то з великим поспіхом, а як він втомлювався і відпочивав, то і вся ватага мусіла йти за його прикладом. В той же час інші робітники, які не мали ні помічників ні струменту, бо все давалося стахановцям, стояли годинами, склавши руки, бо не мали що робити.

Справа завалювалася, продукція падала, доки після майже півроку в Кремлі не зрозуміли того, що від початку було ясне для пересічного робітника чи селянина. У „Правді" з 4. січня ц. р. знаходимо першу статтю проти стахановщини. Часопис повідомляє, що перші дні після нового року більшість фабрик працювала дуже помалу або стояла цілком. Причина цього явища була почасти в тому, що бракувало матеріялів, струменту та машин, а головне в безладді, яке внесла стахановщина. Тому, щоб досягти добрих наслідків у праці, „Правда" відкриває новий економічний закон, який певне відомий і в Абисинії, а саме, що „не рекордами окремих робітників, а організацією праці всіх робітників та всіх відділів досягається найкращого ведення фабрики".

Після цього можна чекати, що небавком стахановці будуть оголошені ворогами соціялізму, а совітські економісти зачнуть видумувати нову систему, щоб випередити Европу та Америку, які все втікають наперед. (Офнюр.)

Політичне вбивство китайського делеґата.

ПЕКІН, 25. 1. ПАТ. Делеґата нанкінського уряду при монгольській владі убили, коли він їхав автобусом, вертаючись до Калгану після конференції з князем Тег. Убивство виконали невідомі справці. Тому, що вбитий був дуже популярний, це вбивство викликало велике враження серед монголів. Китайські кола переконані, що вбивство має політичний характер.

Вводіть гарні звичаї!

Свят-Вечір у читальні „Просвіти" в с. Колтові.

Незвичайно важною справою у житті читалень „Просвіти" є створити з членів читальні одну духову сімю, щоб члени почувались супроти себе чимсь близьким, як тільки членами даної читальні. Це виробить у членів взаїмне довіря, улегчить працю проводові та дасть спромогу навіть з найбільш занедбаних читалень створити примірні, щиро працюючі читальні. Головним засобом до витворення у читальнях такої атмосфери є улаштовування імпрез чисто родинного характеру. Такою імпрезою є м. ін. також спільний Свят-Вечір, улаштовуваний для членів читалень, що поволі починає ставати звичаєм наших читалень „Просвіти".

Такий спільний Свят-Вечір улаштовано заходом о. Ярослава Совяка, місц. сотрудника, для членів читальні „Просвіти" в с. Колтові. Цей Свят-Вечір прибрав характер нашого традиційного щиро родинного Свят-Вечора. О. Совяк наче голова родини теплими словами привитав усіх присутних та обділився з усіми просфорою. Коляди і веселі бесіди переплітали подавані традиційні українські страви, що про них подбала жіноча секція при читальні. Родинного тепла цьому Свят-Вечорові додавала ще й ялинка, що заходом члениць була багато прибрана. Свят-Вечір закінчено спільними побажаннями, щоб усі присутні ще довго працювали для добра українського народу.

Слід замітити, що згаданий Свят-Вечір був навіяний правдивим родинним теплом тому, що не було ніяких штучних виступів, як пр. виступів хору на сцені, академічних вступних слів і т. д. Дуже веселий настрій дав доказ членам, що й без алькоголю можна перевести свята весело.

Також милою несподіванкою для членів згаданої читальні було закінчення старого року. При численній участи членів о. Я. Совяк попрощав старий рік, підсумовуючи успіхи й невдачі читальняної праці, та повитав новий рік, бажаючи читальні якнайкращих успіхів у її праці. Старий рік закінчено „ліцитацією" ялинки з Свят-Вечора, з якої дохід призначено на Рідну Школу.

Учасник.

Большевики знову зміняють тактику.

НЮ ЙОРК, 31. грудня. (Вл. кор.) Цікаві основи російського большевизму оголосив у „Таймсі" Волтер Дюранті в телеграмі з Москви. „Одною з найбільш інтересних справ СССР є те, що ця держава динамічна і плинна. Москва із сьогодні є все інше місто від того, чим було перед трьома місяцями" — сказано в телеграмі. І на доказ цього наводить такі приклади: В армії не можна вже кожного старшину називати „таваріщ командір", але треба віддати йому належну почесть від старшини до маршала. Маршал це ранґа генерала.

Є вже і патріотизм серед большевиків. Досі це була соціялістична батьківщина. Тепер уже „родіна". Хто має защо, може вже вживати приватних авт, вигідних мешкань, шовкових панчіх і інших недавно заборонених культурних вигід. Сергій Радамський може навіть співати свій релігійний твір „Месія", написаний Генделем, лише не можна ще вважати цього твору релігійним, а просто слухати його як музичний твір.

Каже кореспондент також таку єресь, що Совітська Росія це не комуністична республика, а соціялістична. А на доказ цього це, що сам Сталін впевнював ще в 1931-ім році, що в Росії виплачують заплату по заслузі. Отже тому в Росії нема цілковитої рівности. Вона може прийти, а покищо треба брати посередню дорогу.

—o—

Совіти не будуть платити.

НЮ ЙОРК, 31. грудня. (Вл. кор.) Сенатор Гемилтон Луїс з Іллиною вернувся недавно з подорожі в Совітську Росію. Він мав розслідити можливости заплати американських довгів. Його враження такі, що Росія не заплатить. Урядовці в Москві не відмовляються платити, але не кажали, що заплатять. Тепер вони зайняті важнішими ділами. На думку сенатора Луїса Росія відбудує себе економічно і тоді стане до конкуренції з Америкою.

Сенатор був у Німеччині. Там завважав велику мілітарну справність і готовість до війни з Росією. Німеччина побоювалася російсько-японського союзу, який став би на перешкоді планам Німеччини. Тимсамим кораблем, що ним прибув сен. Луїс, приїхав теж американський амбасадор Буліт. Він не мав що сказати газетярам.

Як виглядає дурничка?

Які дива бувають під боком львівського магістрату.

Хто проходить Ринком у Львові, мусить завважити своєрідну „крамницю" з набілом, яка міститься на розі вул. Сербської і Ринку. В дійсности є це звичайне заглиблення в мурі, що пригадує ще середньовічні часи та мабуть з тих оглядів — як музеальна памятка — тішиться поблажливістю консерваційного бюра львівського магістрату. Саме при тій „крамниці", що є власністю Салі Зальцберг, товпляться щоденно слуги і служниці, щоб закупити „дешеве десерове масло".

Численні клієнти загально знаної Сальці захоплювалися дешевою ціною масла, бо й подумайте: вона продає „десерове масло" по 2.60 зол. за кг., тоді, коли у всіх поважних набілових крамницях ціна десерового масла пересічно 3 зол. за кг. Аж тут несподіванка і розвязання загадки.

Постерунковий поліції, як ми вже подавали, приловив на днях носія, що приніс до Зальцбергової масло, в якому стверджено ні менше, ні більше, а 70 прц. домішки маргарини! „Масло" це фабрикував Мозес Феніг (вул. Сенявська 6), в якого помешканні відкрили спеціяльно уладжену фабрику для виробу „дешевого масла".

Названий Феніг доставляє Зальцберговій коло 100 кг. такого „масла" денно по 1.60 зол. за 1 кг. Значить: отся добродійка людства заробляла скромних 100 зол. на день, або міністеріяльну пенсію на місяць... Нічого дивного, що за цю добродійну торговлю закупила собі гарну камяницю у Львові.

Епільог цієї афери такий, що Феніг опинився у вязниці, а Зальцбергова... торгує дальше. Є це, на перший погляд, дрібна подія, над якою можна би перейти до денного порядку. Але нам всеж таки тиснуться під перо деякі запити під адресою компетентних чинників: Чому консерваційний уряд, що так дбає за естетику міста, зокрема Ринку, терпить отсю сплюнку в самому Ринку майже напроти головного входу до Магістрату? Чому до „крамниці" п. Сальці Зальцберг не застосовано ще розпорядку міністра сусп. опіки про надзір над молоком і його перетворами з 9/IX 1932 Д.З.Р.П. ч. 19/1933, де поставлено високі гігієнічні вимоги до крамниць з набілом? Чому дозволяють дальше торгувати особам, що грубо обманюють мешканців міста, і то саме цю найбіднішу й несвідому верству населення, зі шкодою для її здоровля та зі шкодою для бідного сільського продуцента набілу?

Ходять слухи, що таких фабрикантів дешевого масла є ще значно більше у Львові, але їм якось удається продовжувати своє шкідливе діло. Ба, що більше, ця зараза переноситься вже і на глуху провінцію, бо ось часописи принесли вістку, що в Любичі Королівській якийсь Хаїм Льокман продавав теж маргарину за масло...

Чи не час уже поставити край цьому каригідному обманству?

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— **Африканські націоналісти проти Едварда VIII.** На засіданні палати послів Південної Африки трапився знаменний інцидент. Коли голосували над адресою до короля Едварда VIII, де були побажання з приводу вступлення на престіл та заяви льояльности, 13 послів з партії націоналістів-републиканців з д-ром Маляном на чолі вийшло зі салі нарад, підкреслюючи в такий спосіб своє протимонархістичне становище.

— **Не буде страйку вуглекопів в Англії.** У Льондоні вуглекопи прийняли нову пропозицію підприємців копалень вугілля. За прийняттям пропозиції голосувало 360 тис. робітників, проти 112 тис., білі картки віддало 34 тис. У висліді голосування страйк зліквідували.

З орґанізаційного руху.

Повітова нарада інтеліґенції в Косові.

Дня 31. грудня м. р. відбулася в Косові в салі „Рідної Школи" повітова нарада інтеліґенції міста й повіту, скликана місцевим Комітетом під проводом д-ра Петра Рондяка, найстаршим з місцевих адвокатів. На нараду прибуло 28 інтеліґентів у цьому 6 священиків. Провід наради обняли: **д-р Рондяк, п. Гардецька й радн. Сабат.** На нараду прибув посол **Іван Завадикут** з Коломиї, який зясував теперішнє політичне положення українського народу в Польщі, пояснив, які заходи поробив дотепер Провід УНДО й УПР у справі нормалізації українсько-польських відносин, а накінець зясував організаційні справи взагалі і справи організації самої Косівщини зокрема.

Приявні вислухали з зацікавленням того реферату, після якого виязалась довга й оживлена дискусія, в якій забирали голос: о. д-р Скобельський, декан зі Старих Кут, д-р Рондяк, радник Сабат і м-р Библюк з Косова, о. Могильник з Москалівки і дир. Базник з Косова. Дискутанти цікавилися політикою УПР, справою Волині й ін. півн.-зах. земель, справою Лемківщини, справами шкільними, справою українського університету у Львові, справою послів т. зв. певняків, відношенням нашої УПР до волинської групи, справами, порушеними в меморіялах, які предложено урядові, справою перенесення наших учителів зі заходу Польщі на національну українську територію і т. д. На всі запити дав основну відповідь пос. Завадикут.

Накінець обговорено організаційні справи повіту й у висліді рішено утворити під проводом д-ра Рондяка тимчасовий діловий комітет з 12 осіб, який зачне організаційну працю, розділившись на 4 комісії, а саме: освітньо-культурну, господарсько-кооперативну, комісію організації молоді й комісію організації жіноцтва. Ті комісії по кооптації дальших членів поведуть у повіті плянову працю, яка дотепер внаслідок непорозумінь була занедбана. Члени комісій угрупуються на основі фахової підготови та спільно з виділами істнуючих установ повинні зактивізувати повіт.

Хід дискусії був дуже поважний. Ця нарада є доказом, що громадянство Косова зрозуміло повагу хвилини на Гуцульщині й візьметься до плянової органічної праці на занедбаній ниві тимбільше, що є вже на місці фахові робітники-організатори: п. Зілинський, організатор кооператив РСУК і п. Когут, організатор „Просвіти". Висліди їх праці можна вже всюди запримітити по селах.

Нарада інтеліґенції в Снятині.

Дня 11. січня ц. р. відбулася у Снятині нарада інтеліґенції міста й повіту, скликана дир. **В. Тисяком**, О. Процем і п. **Ст. Александруком.** На нараду явилося 38 інтеліґентів, у цьому 3 священиків. Реферував посол **Завадикут** з Коломиї.

По рефераті виязалась кількагодинна дискусія над порушеними справами, в якій забирали голос: д-р Ганкевич, як предсідник наради, студ. Ляшкевич, м-р Керницький, д-р Подюк, місц. лікар м-р Печенюк, п. Александрук та інші. Дискутанти порушували всі актуальні політичні справи й домагались вияснень. По чотирогодинній дискусії замкнув предс. **д-р Ганкевич** нараду, яка викликала серед приявних помітне вдоволення.

З огляду на зацікавлення приявних справами повіту, що їх на нараді порушено, можна мати повну надію, що ця нарада стане початком до ширшої організаційної праці в Снятинщині.

З преси.

Несамовитий виступ.

Князь Радзівіл, що двічі репрезентував Волинь з польської листи ББ, з жалем говорив у сенаті про те, що про волинську дійсність довідується із заграничної преси або з радіо. Після того орган волинського воєвідства „Волинь", до живого ображений виступом волинського магната, рід якого від 600 літ мешкає на Волині, називав в одній передовій статті князя Радзівіла ні більше ні менше, а тільки „товаришем Радзівілом". А для більшої авторитетности ще покликався на московське радіо, що мало витати виступ князя Радзівіла в сенаті.

Одначе видно, цього було ще мало. І тому приготовили бомбу для парляментарного терену. Бомба справді вибухла, але піротехніки, що її начиняли, правдоподібно перемішали хемічні складники. Бо бомба показалася... звичайною смердючкою. Новоспечений посол з Волині Тимошенко, як подав польська преса, сказав, що і підчас революції в 1905. р. і також в останнім визвольнім зриві для українців на Великій Україні важніша була справа польської державної незалежности, ніж справа української державности.

З церковного життя.

СОБОР СТАРООБРЯДЦІВ.

17., 18. і 19. лютого відбудеться у Вильні 3-ій всепольський собор старообрядців. Перший собор зібрався в 1925. р., другий у 1930. р. Тепер має бути третій. Отже регулярно що 5 літ збираються собори старообрядців. Участь у них беруть духовні керманичі громад старообрядців (старообрядці не мають священиків. — Прим. Ред.) та делегати від всіх цих громад, а є їх 50 і числять вони коло 100.000 душ. На соборі відбуваються перевибори членів двох начальних органів організації старообрядців у Польщі — Ради та Духовного Суду. Очевидно, що попередня Рада і Духовний Суд здають звіт зі своєї діяльности. Треба додати, що 1-ий собор розглянув та ухвалив статут про відношення до держави церковної громади старообрядців.

А тепер порівняйте це з тим, що діється з Православною Церквою, що має поверх 4 міліони вивнавців, які збитою масою заселюють всю східну третину польської держави. А коли внаслідок порівняння зродиться у вас повне незрозуміння, чому саме є так, прийміть під розвагу у своїх міркуваннях ось такий характеристичний факт з життя вже Православної Церкви.

ВІКОПОМНІ УХВАЛИ.

У Гродні в кінці грудня відбувся зїзд деканів гродненської епархії, який чомусь названо епархіяльним зїздом, хоч не було там ані вибраних делегатів від духовенства, ані представників від мирян, світських. І цікаво, на цім зїзді промовляв до деканів епископ Антоній (Марченко, наш „землячок") по польськи. Що більше, цей „епархіяльний зїзд" приняв постанову, що навчання релігії по народніх школах *священики мають вести по польськи, як також по польськи мають виголошувати проповіді в церквах.*

Дуже при цьому характеристичний мотив цих віковомних постанов: „польська мова є загально зрозуміла". Як це живцем нагадує „общепонятний язик" — російський, який все мав панувати у Православній Церкві в Польщі, без огляду на те, що Церква ця складається майже в цілости з українців і білорусів. Не хотіла ані православна єрархія ані духовенство станути на національно-рідному ґрунті, а все цупко трималась російської мови — мови бувшої державности. Тепер вони зовсім льоґічно переходять вони на мову теперішньої державности...

Коби хоч цей небезпечний і грізний для Церкви факт відкрив очі православному духовенству на те, яку згубну ролю відограло в житті Церкви російсько-чорносотенне політиканство!

Італійські війська далі перемагають.

НЕҐЕЛЛІ В РУКАХ ІТАЛІЙЦІВ.

Офіційний комунікат.

РИМ, 25. 1. ПАТ. Урядовий комунікат ч. 105 Марш. Бадольо телеграфує: Італійська команда довідалась, що збройні абісинські сили, під командуванням раса Касси в останніх днях змінили місце побуту в південній частині Тембієну і там намагались розпочати наступ. Супроти того команда вирішила випередити противника й заатакувала його з усієї сили.

Ця несподіванка викликала завзяті бої, що тревали 21, 22. і 23. ц. м. аж до пізньої ночі. Бої закінчились остаточним успіхом нашого маневру.

Один італійський літак упав підчас боротьби безпосередньо перед здобуттям Неґеллі.

ІТАЛІЙЦІ СКИНУЛИ 39 ТИСЯЧ КІЛЬОГРАМІВ БОМБ.

РИМ, 25. 1. ПАТ. Агенція Стефані подає з Маґадісчіо: 9 днів, на передодні здобуття Неґеллі, відбули італ. летуни 141 бомбардуючих летів, з чого 62 лети на віддаль 800 кільометрів. 49 розвідок зі скорострілами й бомбами.

Дня 20. ц. м. на годину перед здобуттям Неґеллі, цю місцевість бомбардувало 26 літаків, що перебули 400 км. Загалом відбулось 109 летів за 673 годин при чому скинули 39.027 кг. вибухових матеріялів.

Літаки проводили у наступі кольони й ломили кожний абісинський опір. Підчас здобуття Неґеллі, літаки кружляли понад містом.

СУПЕРЕЧНІ ВІСТКИ.

ПАТ подає на основі ріжних джерел про положення на фронтах Абісинії 24. січня таке:

На північнім фронті, згідно з італійськими джерелами, триденні бої закінчилися розгромом абісинців.

Абісинські джерела, в противенстві до італійських, подають, що в боротьбі на південнім заході від Макале втратили італійці 1.700 убитих, а 800 віддалось абісинцям. Більшість полонених — це тирольці.

З південного фронту подають італійські джерела про розпорядки ґен. Ґраціянія у справі знесення невільництва.

Зновуж абісинці комунікують звідтіль, що армія раса Дести зайняла нові позиції й дістала в підмогу війська дедзака Маконена в числі 75 тисяч вояків. Абісинці переконані, що ґен. Ґраціяні заперестане операцій на південнім фронті в напрямі Гаррару, зате зачне наступ із Дольо в напрямі на північ.

ВІСТИ З БУКОВИНИ.

НАСЕЛЕННЯ ЧЕРНОВЕЦЬ ЗМЕНШУЄТЬСЯ.

Третє більше місто в Румунії (по Букарешті та Кишеневі) — це столиця Буковини Чернівці, в яких у перших 8 роках після війни помітний був сильний зріст населення, головно через доплив чужого елементу з Бесарабії та Молдавії. В 1914. населення Черновець доходило до 75.000 душ, сьогодні доходить воно до 115.000 душ. Цей наглий зріст ішов у нашу некористь, бо нові „міщани" — це були і є головно жиди, що розвинули широку торговельну та промислову діяльність і притягнули до Черновець ще й інших чужинців. Та в останньому часі статистичний уряд Черновець ствердив, що економічна скрута спинила не тільки дальший зріст населення, але й число уродин: хоч число подруж росте (в р. 1930 — 934, в р. 1935 — 1017), то проте число уродин паде (в р. 1930 — 2.194, в р. 1935 тільки 1.819). Ще сумніші цифри виказує статистика смертних випадків (у 1930 р. 1.636, у р. 1935 аж 2.151).

Ці „великоміські" явища обходять не так черновецьких українців, як передусім жидів, що творять нині поважну більшість населення міста. Число українців у Чернівцях не змінилося: його нараховують 30.000 душ. Д-р О—ч.

СВЯТКУВАЛИ СТАРІ СВЯТА.

Як відомо, в Румунії припадають православні свята разом з римо-католицькими. Вже кілька літ видає румунський патріярхат (православної церкви) розпорядки, в яких взиває місцевих священиків відправляти богослуження лише згідно з „новим стилем". Сільське православне населення Буковини й Бесарабії зустріло ці розпорядки здержливо й далі святкує „свої старі свята". Очевидно, з цієї причини приходить нераз до непорозумінь між вірними і священиками, які мусіли підчинитись розпорядкам патріярхату й відмовлялися відправляти богослуження тоді, коли цього бажало населення. Рум. преса виступала довго проти цього „стилізму", як проти „замаскованого ірредентизму" (!) українців, але згодом виявилося, що й румунське православне населення не захоплюється новим календарем і також святкує „по старому". Так було м. ін. і підчас цьогорічних Різдвяних свят. оч.

НОВИЙ ЧАСОПИС В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ.

Як довідуємося, з початком лютого ц. р. вийде в Чернівцях новий щоденник, писаний по українськи, але чужий нам духом — „Українські Вісти". Повстання цього часопису звязують з загальним тепер радянофільським курсом значної частини румунської преси.

Як ми вже в „Ділі" згадували, прибув рік тому до Букарешту перший совітський пресовий аташе Столипін і відтоді перегаляються в Букарешті щоденники „Дімінаца", „Адеверул", „Зоріли", „Лупта", „Темпо", „Кредінца" та ціла низка тижневиків у похвальних статтях про рай у Совітах. Очевидно, що призначений для Буковини новий щоденник „Українські Вісти" — хочби в обережнім виді „демократичного органу" має направляти опінію про положення українців під Совітами. Ми певні, що часопис з такоюж метою, як колишня „Боротьба", „Борець", „Нове Життя", вустріне такаж доля, як ті органи. Через такі часописи, розкинені підчас стану облоги по наших селах, жандармя знущалися цілими десятиліттями над „українськими большевиками" і щойно згодом влада переконалася, що українське сільське населення не є „комуністичним передовиком Совітів". З другого боку й тайні фінансісти такої „української преси" небавком переконалися, що дальше видавання її безцільне. Та тепер часи змінилися. Східні союзники числять на доброзичливість теперішнього уряду й надіються перевести своє діло так, як його переводять по промислових осередках Семигороду.

Якщо „Українські Вісти" появляться й зачнуть свою розкладову роботу серед нашого населення, нехай знають, що гріш, видертий від голодуючого населення України — не переконає буковинських українців! оч.

ЮВИЛЕЙ МИТР. ШЕПТИЦЬКОГО В ЧЕРНІВЦЯХ.

Буковинські українці готовляться святкувати ювилей 35-ліття владичої праці митр. Шептицького й 19 ц. м. з цієї нагоди відбулося у греко-кат. церкві в Чернівцях врочисте богослуження, на якому була маса українського населення буковинської столиці.

БУКОВИНСЬКИЙ РОМАНЧУК — АТАНАС РУСНАК.

На днях відвідали делегати українських черновецьких установ корпоративно хату Нестора українського організованого життя на Буковині, Атанаса Руснака, що саме тепер скінчив 85 літ. Атанас Руснак — це втілене відродження української Буковини, для якого працював невпинно все своє життя від первопочинів того відродження до сьогодні, як основник, член і провідник всіх майже українських т-в у Чернівцях, де до емеритури був учителем. Буковинські часописи відмічують незвичайну працю тієї людини, а в Нар. Домі висить вже віддавна його портрет, як одного з найважніших діячів Буковини.

КОЛЯДА НА „УКРАЇНСЬКИЙ БУКВАР".

Т-во „Українська Школа" в Чернівцях взвало окремою відозвою буковинське громадянство колядувати на фонд закупна букварів для приватного навчання української мови по селах. Як пройшла ця коляда — покищо не знаємо.

КОНЦЕРТ „БУКОВИНСЬКОГО КОБЗАРЯ".

Традиційний цьогорічний концерт колядок і щедрівок, що відбувся 6 ц. м. у Чернівцях, заходом „Буковинського Кобзаря", не був такий як давніше. У програму його вставлено трохи „світського елементу" — нар. пісні й інструментальні твори, а це, як і високі ціни, настроїло публику опозиційно. До тогож трохи одноманітно вийшли колядки в модерній гармонізації д-ра Бойченка, струнний квартет зовсім не вдоволив публики, а казка про музику, яку співали по українськи, румунськи й німецьки, доповн

ла нефортунну програму й публика почала нудитись і розходитись під кінець концерту. Д-р Бойченко — талановитий композитор, але на такі концерти, як цей, він повинен підбирати іншу, більш українську й популярну програму.

В БЕСАРАБІЇ ГИНУТЬ З ГОЛОДУ.

«Український комітет допомоги голодній Бесарабії веде далі живо свою акцію. В останьому тижні вислав він знову в навіщені голодом околиці 2 вагони збіжжя, разом досі 10 вагонів. Водночас комітет просить дальших жертв, бо в Бесарабії починають люди гинути з голоду і м. ін. у Тегинській окрузі згинуло вже так кількоро дітей.

ДРІБНІ ВІСТКИ З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ.

Заг. Збори „Української Нар. Книгозбірні" відбудуться в Чернівцях 26 ц. м. — Т-во „Міщанський Хор" улаштувало 31 м. м. новорічний Маланчин Вечір, на який зложилися комедійки „Медвідь" і „Новорічний дарунок" та деклямація О. Довганчука. Вечір удався і пройшов мило. — В салі евангелицької школи в Чернівцях відбувся на запрошення нім. культурного т-ва виклад д-ра В. Гузара на тему „Молоді і старі" (з лікарського погляду) по німецьки.

ДБАЙЛИВІ ЖАНДАРМИ.

В Кіцмані заборонив місцевий жандарм танцювати українській молоді в Нар. Домі, кажучи, що від папіроски може запалитись будинок, а тоді він буде відповідати. Ця „дбайливість" за українське добро дуже характеристична. В с. Гавриліівцях жандарм здер підчас водосвяття 6 січня ц. р. жовто-блакитні стрічки, що були на хресті. Нарід палко запротестував, а тоді явилися інші жандарми й пограничники і розігнали всіх. Справа опинилась у прокуратурі, яка веде слідство.

НАРАДИ СОЙМОВОЇ І СЕНАТСЬКОЇ КОМІСІЇ.

ВАРШАВА, 25. 1. ПАТ. У понеділок радитиме буджетова комісія над прелімінарем буджету міністерства пошт і телеграфів, у вівторок розгляне прелімінар буджету міністерства освіти. Сподіються довшої дискусії в приводу тяжкого положення шкільництва. В середу комісія розгляне прелімінарі буджетів міністерства промислу і торговлі та хліборобства.

Одночасно буджетова комісія сенату розглядатиме буджет президії ради міністрів. Наради цієї комісії протягнуться до 25 лютого ц. р.

Похорони короля Юрія V.

НЕ СТАЛО ЧОРНИХ РУКАВИЧОК.

Всю ніч тисячі людей ждали на відчинення Вестмінстерської катедри. Катедру відчинили рано. Всі приходять до церкви в чорній одежі, з жалібними перевязками на рамені. В усіх льондонських торговлях до кількох годин розпродали засоби чорних рукавичок, а нові транспорти спроваджують літаками із Чехословаччини та Польщі, де фабрики працюють день і ніч щоб на час прислати замовлення.

ЯК ІТИМЕ ПОХОРОННИЙ ПОХІД.
Двохвилинна мовчанка.

Обраховують, що похоронний похід вулицями Льондону та Гайд Парком до стації Паддінгтон потреває дві години. Поїзд до Віндсору відійде точно вполудне, а приїде в год. 12.35. Відси жалібний похід піде до Віндсорської каплиці св. Юрія, що є при замку. Там тіло монарха вложать у королівській гробниці. Около год. 1.15 почнеться в каплиці св. Юрія богослуження, яке відправить кентерберійський архиєпископ і віндсорський декан. Кульмінаційною точкою богослуження буде 2-хвилинна тишина, яка заволодіє в усій В. Британії в год. 1.30.

МОБІЛІЗАЦІЯ ПОЛІЦІЇ.

Тому що на похорони приїдуть ріжні монархи та члени володіючих домів ріжних держав, змобілізували льондонську поліцію та Інтеліджене Сервіс (тайна поліція). Чужинців, що приїзджають до Льондону, контролюють дуже гостро.

ШОТЛЯНДСЬКІ ЖАЛІБНІ МЕЛЬОДІЇ.

В похоронному поході йтиме 12 „пайперів" шотляндської гвардії, що на народніх інструментах відіграють шотляндські жалібні мельодії.

У ДЕНЬ ПОХОРОНУ В АНГЛІЇ ПРАЦЮЮТЬ.

Урядово проголосили, що на бажання короля Едварда VIII. в дні похорону, себто вівторок праці в урядах і підприємствах не припинять.

—o—

Кружок правників-парляментаристів.

На терені варшавського сенату зродилась ініціятива утворити в законодатних установах правничу групу, якої завданням булоб піклуватись попрвністю форми проєктів законів, ухвалюваних у соймі й сенаті та їхньою згідністю з цілістю обовязуючого законодавства, як теж випрацьовуванням засад, на яких законодавство повинно опертися.

Інформаційна нарада в цій справі на терені сенату вже відбулася давніше, а в пятницю 24. січня ц. р. з ініціятиви віцемарш. сойму Подоського і віцемарш. сенату Маковського відбулося вже установче засідання послів і сенаторів правників, у якому від Української Парляментарної Репрезентації взяли участь посли д-р Степан Баран і д-р Іван Волянський. Зібрання отворив і йому проводив віцемарш. сенату Маковський, професор карного права у варшавському університеті, що теж начеркнув коротко майбутню програму праць правничої ґрупи, яку названо Кружком (коло) правників-парляментаристів і яка не має ніякого політичного характеру, а є тільки згуртуванням фахівців-правників послів і сенаторів. З цієї причини УПР, у якій засідає 8 послів і 2 сенаторів правників на її загальне число 19. рішила взяти участь у працях цього Кружка, бо це в нічому не обмежує її самостійности й діяльности на терені законодатних установ і краю.

По переведенії дискусії вибрано президію Кружка, до якої увійшли проф. Маковський як голова і віцемарш. сойму Подоський та сенатор д-р Антін Горбачевський як заступники голови. Рішено звернутись до Кодифікаційної Комісії щоби представила Кружкові дотеперішній стан кодифікаційних праць, та до міністра справедливости, щодо способу правничого узгіднювання тексту урядових законопроєктів, врешті, щоби президія Кружка постаралася на одному з чергових зібрань в окремому рефереті начеркнути докладніше плян праці Кружка, очевидно з тим, що для законодатних установ може це мати лиш дорадчий характер.

ГІТЛЕР ТАКИ ХОРИЙ НА ГОРЛО?

Празький часопис „Соціяльдемократ" приніс із Берліна вістку, мовбито лікарі ствердили, що Гітлер нездужає на рака в горлі. Це, мовляв, відновилася недуга після операції зперед пів року. Тканки вирізані з поліпа піддали дослідам, які виявили, що це ачасні ознаки рака. Тоді звернулися до інституту боротьби з раком, не подаючи назвища пацієнта, й інститут ствердив іще раз попередню діягнозу.

Часопис звертає увагу, що тиждень тому аґ. Аваса принесла була вістку, що в окруженні німецького уряду звернулися до славного спеціяліста горляних недуг проф. Пітмана з Бордо, чи не схотів би лікувати Гітлера. Тому, що запитували неофіціяльно й загально, проф. Пітман не відповів. З таким самим запитом звернулися до славного спеціяліста горляних недуг у Відні проф. Ноймана.

ДЖУЛЯ ПЕКАР.

КЛЮЧ.

Важка літня ніч нависла бурею, величезними чорними хмарами, що здоганяли місяць...

Якийсь чоловік дивиться на небо та йде під густими каштанами алеї. Сопе нерівно і бурмоче, якби кляв, що дорога така погана. Опасистий, пізбігає. А хоч квапиться що-хвилини зупиняється нерішуче, навіть завертає, але якби пригадував собі щось обтирає своє чоло та біжить у напрямку залізниці. Конче мусить їхати до Будапешту... Цікаво, чи цей Дон-Жуан Александер теж поїде цим поїздом... адже це останній... Обіцяв йому. А що, як не прийде?

Почекальня — порожня. Перон теж. Ще чотири хвилини часу... може ще надійти. Ще раз обтер собі чоло і ходить перед рейками. Боже! яка це мука носити на собі стільки тіла, ще й мати жінку вищу на голову, ну, і гарну, дуже гарну, чудову як краля! Нераз уже йому натякали на це... але він вірив силі свого гроша.

Роля його була несимпатична і неясна. Був підозрливий, дрібничковий і жінка його, вища від нього фізично і морально, водила його за ніс. Що-ж, що вона належала до нього, коли душі її не міг схопити! Якими світами ця її душа блукала? При якому з її численних звеличників зупинялась? Ах, як їх багато! Він уже звик до них. І так помітують ним. Але сьогодні він відчуває небезпеку... Цей вилизаний Александер...!

Поїзд відїхав, а тамтого нема. Вскочив до вагону, але в останній хвилині вискочив. Назад до дому!

Прибігає задиханий до веранди. Г-м! що скаже тепер своїй жінці: чому вернувся? Мій Боже! Сам волів би був поїхати... Входить як шпигун до передпокою, йде коридором, та оглядає кімнати. Нема нікого. Але Марії теж нема. У дитячій кімнаті чути голоси; це діти моляться. Голосу мами серед них не чути. Де вона моглаб бути? У хаті страшенно душно. Може пішла до парку? Вибігає задньою терасою і нишком іде попід кущами. Побачив щось як марево: Марія вся у біломý. Оперлась об старий плятан і місячне проміння грається її волоссям. Почувши кроки здригнулась і відгорнула з чола свої кучері:

— Чи це ти?

— Так, я... спізнився на поїзд.

Жінка із злобним усміхом:

— Розумію... мала інспекція...

— Вибач...

— Що-ж! ніхто не може тобі заборонити вертатись до свого дому!

— Я вагався... Александер...

Марія схрестила руки. Мовчазний, холодний гордовитий сміх зупинився на її устах:

— Ти хотів може перехопити мене з ним на гарячім учинку?

— Бог зна що вигадуєш. Александер сказав мені, що теж поїде, а що я не застав його на двірці, то теж лишився.

— Дуже добре. І приходиш саме в пору.

— Яку пору?

— Зараз його тут побачиш. Александер приїде сюди за кілька хвилин.

— Не може бути! Отже це правда...

— Нема „правди"... Твоя приявність не змінить нічого.

— Навіть не змінить того, що він у тобі закоханий?

Марія зчизує плечима, дивлячись згори на малого черевання.

— Скажи, будь ласка, чи це для тебе таке неімовірне, що я можу подобатись мужчинам? Отже знай, що за хвилину я тут з ним зустрінусь. Навіть покажу тобі місце. При малій залізній фіртці у парку.

— Я на це не можу дозволити!

— Дуже помиляєшся, мій пане. Я сама собі можу дозволити. Навіть шкода вести розмови на цю тему, бо я вже йду туди. Як хочеш, можеш іти зі мною. На кожний випадок можеш піти. Можеш сховатись у тіні під муром...

Марія забула за свого чоловіка, йде сама. Він іде назирцем за нею і дійшовши до паркового муру, ховається. Жінка зводить внутрішню боротьбу. Стає перед фірткою, обертає ключ у замку і знов його ховає. Дивиться довго на цей ключ і після цього чути, як якийсь малий тяжкий предмет паде серед кущів. Чи вона викинула його?

Марія сперлась з похиленою головою на фіртку і жде.

Ніч тиха. Тільки десь із віддалі чути ще відгомін грому. Нараз наближаються нервові кроки. Перед фірткою зарисовується постать високого, широкоплечого мужчини. Тихенько стукає палицею до фіртки. Жінка ледви може встояти. Сперлась на пень дерева і затягнула міцніше на шиї білий шаль, що нагадує хмарку. Тепер показала себе.

— Маріє! то ви прийшли?

— Як бачите, Александре.

—

Закарпаття.

ОДИН ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС І ЙОГО ПЕРИПЕТІЇ.

В Королевім на Закарпатті вже 8 років жандармерія переслідує родину Купчиків, а саме двох братів, Юрка та Івана. До нині вийшли вони, крім старшого брата Юрка, зі всіх судових процесів щасливо. Юрка засудив найвищий суд у Брні на 1 місяць вязниці ще минулого року тому, що виступив проти державної влади. Івана Купчика судили за те, що сказав на прилюднім місці: „Україна тут буде й буде". Одначе вищий суд у Кошицях його звільнив. — Сина Івана, студента, судили 49 разів, та не могли йому ніколи нічого доказати. І тепер дістав він два судові присуди, один з вищого суду в Кошицях, другий з краєвого суду в Берегові. Вищий суд у Кошицях розглянув присуд кр. суду в Берегові, де підсудного покарано на 240 к. ч., із завішенням на два роки. За провину йому вважали: 1) легке зранення жандарма Врани, 2) перешкоду Врані в урядуванні, 3) спротив його вимогам. Одначе і вищий суд звільнив Івана Купчика від вини й кари. Проти безпідставних виступів жандармів у Королевім подали оба брати меморандум: до міністерства справедливости, міністерства внутр. справ і канцелярії президента республики.

—o—

ПРИПИНЕННЯ ПЕРЕГОВОРІВ МІЖ СССР І ЯПОНІЄЮ.

ТОКІО, 25. 1. ПАТ. Агенція Домеї повідомляє: Большевицько-японські переговори у справі риболовства припинились. Японські рибацькі товариства рішили продовжувати далі ловлю риб на північних водах, не чекаючи, аж оба уряди узгіднять подробиці большевицько-японського договору, який підписано в 1905 р. у Портсмуті. Становище рибацьких товариств піддержує міністерство хліборобства. Переговори припинились тому, що большевицький уряд намагається усунути японських рибалок з північних вод.

ПОЛЬСЬКИЙ ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ ДЛЯ АБІСИНІЇ.

ВАРШАВА, 25. 1. ПАТ. Головна управа польського Червоного Хреста вислала під адресою абісинського Червоного Хреста 4 скрині та 17 кліток із санітарним матеріялом, а саме 5.000 штук перевязок, 10 кг. йодини в кришталах, 100 стандаризованих ножів, усе загалом вартости 10.000 зол.

Підвишка податку від нерухомостей.

Новоголошений податок від нерухомостей (Денник законів ч. 3. з 15. січня ц. р.) вводить, крім деяких засадничих змін, нові обтяження міських домів. Декрет обєднав усі державні додатки до податку від нерухомостей та вводить таку суцільну податкову ставку: а) податок від нерухомостей з приходом до 1.000 зол. — 8 відсотків цієї суми; б) якщо прихід перевищає 1.000 зол. — податок сягає 12 відсотків від цієї суми. Крім дотеперішніх тимчасових додатків декрет зачислив до нової податкової ставки надзвичайну мастикову данину (кінчиться в 1937. році) і при доходах понад 1.000 зол. підвищено податкову стопу на 0.45 відсотків.

Другою несподіванкою, яку ввів декрет, є приспішення платности податку від нерухомости. Дотепер можна було платити цей податок у чотирьох чвертьрічних сплатах. Норма декрету устійнює тапі дві речинці платности: 30. червня і 30. листопада.

Після обнижки комірного на 45 мілонів зол. і при мораторії для безробітних нова підвишка податку від нерухомостей на 25 відсотків обтяжує непомірно власників нерухомостей. Вже тепер залеглости податку від нерухомостей з кінця 1933. р. дійшли до 50 мілонів золотих. До цих залеглостей не вчислено 10 відсоткового самоуправного додатку ні оплат на фонд праці.

Вчора під тягарем клопот в — нині незалежні люди.

Головна виграна четвертої кляси 34-ої Державної Льотерії впала, як відомо, 21. ц. м. на ч. 44.794 в колектурі Йосифа Машлера в Тарнові при площі Казимира I (ця площа буде тепер напевно називатись „Щасливою"). Всі вибранці фортуни зреалізували вже виграну, діставши з Генеральної Дирекції Державної Льотерії по 200.000 зол. на четвертину. Понижче подаємо подробиці, що торкаються власників двох перших четвертин.

П. П. Станислав Врубель і Францішок Габік грають від довшого часу до спілки, крім цього кожний з них має власні четвертини ріжних льосів. Пан Врубель дістав раптом якийсь проблиск, що виграє, якщо льос витягне йому музика. Отже звернувся до знайомого сліпого органіста, п. Едварда Островського і завдяки йому став власником четвертини щасливого льосу до спілки із приятелем. П. Врубель емеритований хорунжий 78-го полку піхоти заявив, що тішиться головно з того, що його донька, яку покинула мама, буде мати майно. Рівно він, як і п. Габік, власник тютюневого кіоску мають намір вибудувати собі дім у роднім Тарнові.

П. Фрібург, гімназійна вчителька, не вміє покищо означити своїх проектів на майбутнє; купує собі негайно радієвий апарат, бо досі не могла вислухати трансмісії тягнення і довідалась про своє щастя щойно у колектурі.

Усі залишили тимчасом свої виграні в Банку Краєвого Господарства, а по дорозі вступили до колектури, щоб засобитись в льоси до І-ої кляси 35-ої Льотерії, якої тягнення почнеться 20. лютого ц. р.

НОВІ МОНЕТИ В АНГЛІЇ.

Король Едвард VIII видасть небаром розпорядок до державної скарбниці, щоб викарбувала нові монети з його портретом. Заки стануть карбувати нові монети король Едвард VIII, затвердить предложені йому проекти погруддя, що буде зображене на монетах.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

НОВИНКИ.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру містимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла".

— Коляди у Львові. В неділю 26. ц. м. відспівають церковні хори низку колядок у церкві св. Юра та Успення Пресв. Богородиці в 12. год., в церкві Непор. Зач. Преч. Діви Марії при вул. Зибликевича в год. 11.

— Вже від сьогодні приготовляється цілий Львів і околиця на вечерниці К. Л. К., які відбудуться 1. лютого у всіх салях „Народнього Дому" і „Української Бесіди".

— Нова домівка Рідної Школи. Повідомляємо, що від 1. лютого ц. р. Головна Управа Рідної Школи у Львові перенесе свої бюра до дому при вул. Сикстуській ч. 46, партер. — **Головна Управа Рідної Школи.**

— Комітет Допомоги Вдовам і Сиротам по священниках уряджує у вівторок, 4. лютого ц. р. в салях Театру Ріжнородностей, Народнього Дому й Української Бесіди, вул. Рутовського 22, І. поверх, **Традиційний Вечір** при ласкавій співучасти Вп. Пань: Евгенії Зарицької й Любові Німцівної, Вп. Панів: оперового співака Івана Романовського й радника д-ра Юліяна Заваді... хору „Евгена" під управою Вп. П. Е. Козака. Декламацію виголосить Вп. П. м-р філ. Ірина Ґулівна. При фортепіяні Вп. Пані: проф. ... Шпитковська, Марія Головківна та м-р Іван ... ... По вечорі танці під проводом Вп. П. ... Павла Зимака. Стрій візитовий. Початок ... веч. Буфет у власній управі. Вступ на салю ...

— Ах, я попросту пяний від радощів і тремчу при цьому.. Ви прийшли! Це заступає відповідь.

— Стрівайте, мій приятелю.

— На що маю чекати? Я кохаю вас, як не кохав іще ніхто на світі... Чи можете мені повірити?

— Знаю про це, Александре.

— Ви говорите це таким байдужим тоном! Подайте мені свою руку..

Марія зідхаючи подає йому через огорожу руку. Александер із другого боку паде навколішки і вкриває її руку цілунками.

— Подайте мені ще другу... Відчиніть!

— Я не обіцяла вам цього?

— Якто не обіцяла? Чи так будемо стояти?

— Хто знає..

Він: — Тоді я не розумію.

Вона сумно і злобно:

— А якби вас я була закликала сюди, щоб з вами попрощатись?

— Ні, ви глузуєте собі! Ви знаєте, що я не шукаю легкої пригоди.

— Якби і шукали, то це нішо не помогло би.

— Маріє, не мучте мене! Вийдіть за мене. Заваз звідсіля вийдемо, втечемо. Відчиніть.

— Ви знаєте, що я не вільна.

— Ах! ви-ж знаєте, що ваш чоловік негідний вас.. що тільки його гроші...

— Замовчіть. Це батько моїх дітей.

— То возьміть їх із собою.

— А закон? Батько відобрав би мені їх і я не могла би без них жити.

— А вищий закон серця?!

— А як вищий закон рішив, що ми не можемо належати одне до одного? Послухайте, Алекс... Я вас не люблю.

Той крикнув дико:

— Це неправда!

— Я тільки для цього запросила вас сюди.

— Не вірю!

— Не побачимось ніколи.

— Відчиніть.

— Якби і хотіла, то не маю ключа. Я викинула його.

— Маріє! Ти мене любиш, тому ти викинула ключ...

— Я вже сказала своє... я вас не... не... лю...

— Не вірю... Ще одно слово. Я розібю цю фіртку...

— Вибач мені.

— Не можу...

— То проклени!

Александер хоче схопити її руку через фіртку і трясе залізом.

— Робіть, як хочете — кричить Марія — прощавайте!

Чоловік Марії зявляється нараз перед нею. „І навіщо було йому хвилюватись... бути заздрісним"...

Жінка побачила його. Вона має сльозу на лиці. Чоловік підходить до неї:

— Ах, як ти гарно йому відповіла і позбулась його. Не розумію тільки одного: Чому ти не позбулась у такій гострій формі всіх інших твоїх звеличників, тільки його?

І хотів пригорнути її до себе. Але вона відсунула його і сказала:

— Бо я справді його... люблю!

З мадярського перекл. а. б.

чи за запрошеннями, які можна віддобрати 1. і 3. лютого у крамниці „Достава", вул. Руська 20.

— **Дальші протижидівські ексцеси.** На львівській політехніці перед викладом проф. Бартля (б. премієра) ендецькі студенти викинули зі салі студентів жидів і побили їх. Коли жидівська делегація звернулася до проф. Бартеля за порадою, він відповів, що між жидами є провокатори, які викликують ексцеси й паніку. Також на викладі проф. Ахентуска поляки викинули жидів, заявляючи, що не будуть сидіти з жидами на одній лавці. Жидівська делегація виїхала зі Львова до Варшави за інтервенцією в міністерстві.

— **Також герої...** На днях відбулися збори львівського кола Союзу легіоністів, на яких стверджено, що то за люди сюди належали. Ще недавно львівський відділ легіоністів мав 1.100 членів, але коли перевірено їх історію, цей стан упав до числа 700. Отже 400 осіб підшивалося безправно під назву легіоніста, щоби витягнути з цього ріжні користи. Але ця перевірка була дуже побіжна. Польська преса стверджує ще й тепер, що членами союзу є люди, що не тільки в легіонах, але й взагалі при війську ніколи не були.

— **Засуд за карикатуру.** Відомий польський письменник і голова польської академії літератури, що є теж сенатором, почувся ображеним карикатурою в літературно-мистецькому тижневику „Просто з мосту" і заскаржив редактора цього тижневика Ст. Пясецького та артиста графіка І. Полінського до суду. Карикатура представляє його в російському одностроєю з підписом „Сен. Серошевський говорить про Березу". Процес скінчився засудом ред. Пясецького на 1000 зол. грівни з заміною на 6 тижнів арешту і Полінського на 50 зол. з заміною на 5 днів арешту.

— **До Палестини** прибуло минулого року 61 тисяч жидів, з того більша половина жінок. Іміґранти були громадянами 56 держав. Найбільше жидів було з Польщі, бо 29.407, опісля з Німеччини 5.464, Румунії 1.616. Греції 2.105, Чехословаччини 1.347 і ін. Іміграція до Палестини зростає з року на рік. В 1934 р. було 42.359 іміґрантів, в 1933 р. поверх 30 тисяч, в 1932 р. 9.533, в 1930 р. тільки 4.944.

— **За зловживання в суді.** В окружнім суді в Перемишлі оголошено присуд у процесі Мих. Бялоня, б. секретаря городського суду в Ярославі, що відповідав за ріжні зловживання в числі 204. Обвинуваченого засуджено на кару 3 і пів року вязниці, яку на основі амнестії зменшено на пів року.

— **Крадежі на почті.** Перед карним трибуналом окружного суду у Львові, відбулася відложена тому кілька місяців розправа проти б. управительки почтової агенції в Любіні Вел. пов. Городок, Стефанії Борецької та її сестри Марії Сокальської, яким закинено спроневірення 18.492 зол., виставлення фальшивої щадничої книжечки та недоручення адресатам 37 книжечок. Борецька приняла сестру до помочі в бюрі без уповажнення дирекції. В часі слідства не призналася до спроневірення грошей, мовлячи, що 5.000 зол. згоріли припадково. Пізніше сказала, що гроші забирав або громадський післанець або сестра. Зате із зізнань Сокальської виходить, що обі обвинувачені брали з почтової каси до схочу. На розправі обі сестри випиралися зовсім вини. Присуд западе в суботу.

— **Велика спадщина.** В Рівному кружить поголоска, що два брати Ліхтмани одержали величезну спадщину по свому вуйкові в Америці. Спадщина перевищає суму 500 міліонів долярів. Ліхтмани одержали лист від адвоката з повідомленням про спадщину.

— **20 разів жонатий.** Виленська поліція одержала від 20 жінок скарги на Адольфа Кона, що вдаючи нежонатого допустився з ними многоженства. Тому що Кон утік, поліція розписала за ним стежні листи.

— **Самогубство учениці.** В Домброві під Тарновом відобрала собі життя 20-літна учениця VII. кл. гімн., Станислава Левандовська, стріливши до себе з револьвера. Кілька годин перед самогубством Левандовська зголосилася на поліції й повідомила, що шльосар Ян Зелінський переслідує її своєю любовю і погрожує їй смертю, якщо стрінеться з відмовою. Наслідком того Зелінського арештовано, але за кілька годин Левандовська, написавши лист до родичів, скінчила самогубством.

— **З Польщі.** В Кельцах придержано двох 14-літніх хлопців Леона Назаревича і Казимира Ішеора із Кракова, що втікли з батьківського дому і їхали до Гдині, щоби дістатися кораблем до Абісинії. — В Отвоцку вибухла в оптичному складі петарда, наслідком чого переведено ревізії серед польських народовців.

— **Півтора тисяч рибаків серед моря.** З Ґурєва над Каспійським морем повідомляють, що сильний вихор поніс на повне море величезну кригу, на якій находилося 1.683 рибаків з 1.489 кіньми. Рибаки мають при собі радієвий висильний апарат і комунікуються з Ґурєвом. Харчів і топлива мають на 40 днів. На рятунок має небавком вирушити відповідна експедиція.

— **Шукайте архикнязика.** З місцевости Стенокерзе, де перебуває б. цісарева Зита зі своїми дітьми, надійшла вістка, що тому кілька днів щез без вісти один з наймолодших братів архикнязя Оттона, 17-літний Фелікс. Здогадуються, що молодий архикнязь утік з дому до Італії, бо давно мріяв про вступлення до італійської армії в Абісинії. За втікачем вислано стежні листи.

— **Летунські катастрофи.** Підчас пробного лету під Берліном упав літак, при чому згинули два летуни, кпт. Нойгофен і один інжинір. — В Казабланці на військовому летовищі вітер кинув об землю літак, який запалився, при чому згинули пільот і один офіцир. — Біля голяндського летовища Вальгафен розбився військовий літак, при чому згинули два офіцири.

— **Песик короля Юрія гине з туги.** Льондонські часописи принесли вістку, що песик покійного короля Юрія V. фокстерієр „Бобі" від смерти свого пана нічого не їсть. Ветеринар мусів пристосувати штучне відживлювання. Бобі ні на хвилину не кидає кімнати, в якій помер король і кидається на кожного, хто до нього підійде. Ветеринар сумнівається, чи песика вдасться урятувати.

— **Сильні морози в Америці.** З Ню Йорку повідомляють, що від тижня панують там морози поверх — 20 ст. Ц. Ще нижча температура панує в середущих стейтах, доходячи до — 49 ст. Замерзло 129 осіб. Від надмірного огрівання домів вибухають масові пожежі. Про гостроту морозів свідчить факт, що водопади Ніяґари замерзли.

— **Сумна статистика.** Впродовш 19-го століття було в цілій Европі півтора до двох міліонів самогубств. У 20-му ст. число самогубств зросло незвичайно. Німецький соціольоґ Ганс Рост, що займається соціяльним боком самогубств, ствердив, що число самогубств у цілій Европі доходить до 60—70 тисяч річно, отже поверх два міліони до 1935 р. Показується, що й без війни загибає маса людей що року і то з власних рук.

— **Ріжні вістки.** В Букарешті арештовано інжиніра Сюлей під закидом отроєння із заздрости артистки Тіти Крітеску, колишньої королевої краси в Румунії. Артистка хотіла вийти замуж за одного румун. дипльомата. — Наслідком довготревалих дощів в Арґентині виляли ріки. Води залляли кількадесять місцевостей, при чому згинуло багато людей.

ІЗ СВІТОВОЇ ПАНОРАМИ.

Неймовірні історії.

Один із нюйорських клюбів придумав для своїх членів приємну, розумну та корисну забаву. Кожний з них мусить прилюдно оповісти якусь неймовірну брехню або казку. Найбільше неймовірне оповідання дістає нагороду. Громадянин із Шікаґо Джім Джордан дістав нагороду за таку вістку: „Світовія розбила термометр; з термометру впала крапля живого срібла і вбила миш". Другий рекордист повідомив, що так швидко їхав автом, що мусів аж звільнити його хід, бо лямпи його авта переганяли придорожні ліхтарні.

Все це тільки доказ, що в Америці нішо не діється. У нас, коли кілька днів тому впав сніг, то люди думали, що це паде живе срібло й автами їздили оглядати його, а львівський маґістрат казав засвітити всі ліхтарні, щоб люди могли сніг бачити.

•

Ще іншу штуку вигадав маґістрат у Гонґ-Конґу. Ухвалив він податок на жіночі нігті китаянок, коли вони мальовані на червоно. Кожна китаянка, яка хоче фарбувати собі нігті, мусить заплатити окрему таксу. Коли поліцай побачить жіночі червоні нігті на вулиці, має право домагатись, щоб їх власниця показала дозвіл на це.

З огляду на те, що в нас податків дуже мало, можна би для загального добра і для слави жіночої краси ввести, крім податку від нігтів, ще й податок від червоних уст. Окремі інспектори, що перевірювали би, чи колір уст — правдивий чи мальований, могли би діставати невеличку плату. Може навіть найшлись би такі, що доплачували би до такої посади, як це роблять напр. портієри у великих готелях.

•

Найбільше неймовірну історію передали на кінці останньої волі Кіплінґа, автора „Книги джунглів". Цей письменник залишив у спадщині 750.000 фунтів штерлінґів, себто яких 20 міл. зол. і все це заробив тільки пером. Чули ми вже давно, що Кіплінґ дістає доляра за одне слово, а слова в англійській мові такі короткі, що на один рядок іде їх нормально 10—12, коли в нас міститься тільки половина.

Ніяк не можна зрозуміти, що англійці роблять із книжками своїх великих письменників. Хіба палять ними у печах або продають на масло? У нас теж виходять книжки і ми теж міліонова нація, але таки не можемо платити авторові за книжку більш, як дістає в Англії машиністка за переписання рукопису. Тут головна вина тільки наших письменників. Якби кожний з них робив те, що Кіплінґ, то напевно мав би міліони. Кіплінґ почавав свою працю як журналіст в Індії і в місцевих ґазетах писав фейлетони. А англійці в Індії такі наївні, що не тільки книжки, але й газети читають. Там і відкрили Кіплінґа.

Діоґен Бочка.

З кіна.

КІНО „КАСІНО": „МОЯ МАЛЕНЬКА".

Віденська комедія. Син власника великої фірми у Відні студіює в Англії, в Оксфорді. Це один із передових спортсменів, завдяки якому оксфордська дружина гребців виграє свої змагання. Коли несподівано вмирає його батько, він мусить стати директором фірми, яку дістає у спадщині. Його англійський погляд на справи каже йому, що найкраще заняти під прибраним прізвищем місце скромного урядовця в його власній фірмі. Так і робить. Водночас до цієї фірми попадає інший молодець, що не має найменшої охоти працювати і його там приймають як шефа. Можна уявити собі, що діється в такім бюрі і як виглядає оправедливість у відношенні до занятих там урядовців! Комедія має первопрядно виведені типи та прекомічні ситуації. Давно ми вже не бачили такої доброї фільми. У головних ролях Дві Гольццу, Ганс Ванка, Ґусті Губер і неврівнаний Мозер.

Нові книжки й журнали.

Instytut Spraw Społecznych: KALENDARZ BEZPIECZEŃSTWA I HIGJENY PRACY, 1936. Warszawa, 1936. Wydano na koszt Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Театри.

Великий Міський Театр.

Неділя, 26. I. год. 3·30 попол. Аб. 6. Виступ. І. Кульчицької „Пригода в Гранд Готелю"; год. 8. веч. Аб. 8. „Майор Варвара".

Понеділок, 27. I. год. 8. веч. Аб. 8. бонове представлення „Майор Варвара".

Вівторок, 28. I. год. 8. веч. Аб. 6. Виступ І. Кульчицької „Пригода в Гранд Готелю".

Середа, 29. I. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Віяльце леді Віндермір".

Четвер, 30. I. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Віяльце леді Віндермір".

Пятниця, 31. I. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ І. Кульчицької „Пригода в Гранд Готелю".

Субота, 1. II. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Віяльце леді Віндермір".

Театр Ріжнородностей.

Неділя, 26. I. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Віяльце леді Віндермір".

Понеділок, 27. I. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Віяльце леді Віндермір".

Вівторок, 28. I. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Віяльце леді Віндермір".

Листування Редакції.

М-н, Прага: Статті цікаві, одначе всі, крім одної, спізнені.

Кіна.

АПОЛЬО: „Авок“.
АТЛЯНТИК: „Боротьба з царатом“.
ВАНДА: „Зводниця“. „Вернам людину“.
ҐРАЖИНА: „Їх Експедиція шофер“.
КАСИНО: „Моя маленька“ (віденська комедія).
КОЛІСЕЙ: „У пошукуванні кохання“ та ревія.
КОПЕРНИК: „Весільна ніч“.
МАРУСЕНЬКА: „Замах у касині“.
МІРАЖ: „Правда про кохання“, „Добра ворожка“.
МУЗА: „Будиння шаління“.
ПАКС: „Біла лелів“ й актуальности.
ПАЛЯС: „Китайські мора“.
ПАН: „Я збігаєць“ (Павло Муні).
РАЙ: „Дві сироти“.
СВІТ: „Дві сироти“.
СТИЛЕ...: „Любовні маневри“ і ревія.
ҐЕНЧА: „Віденські ночі“ та додатки“.
ТОН: „Папуа“.
УТІХА: „Людина, що продала голову“ та ревія.
ХИМЕРА: „Буря над світом“.

Закордонне радіо.

Неділя, 26. січня 1936.

Відень (506,8) 11.00 Моцартівський концерт, 13.00, 15.20 Легка й камер. музика, **Братислава** (298,8) 16.00 Концерт, 20.30 Віольончеля, **Прага** (470,2) 12.20 „Лишети і я“ оперетка Вінера, 20.05 Концерт орх., **Париж** (1648) 18.00 Концерт, **Білгород** (437,3) 16.00 Спів, 16.50 Танкова музика, **Берлін** (356,7) 11.00 Патетична соната Бетовена, 19.00 Смичк. квартет, 20.0 Династія Штравсів. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Вес. поранок, 13.10 Концерт, 18.30 Концерт баянів, **Кельн** (455,9) 18.00 „Трістан і Ізольда“ опера Р. Вагнера, **Ляйпціг** (382,2) 11.30 Кантата Баха „Гайст унд Зеле вірд фервірет“, 20.00 Концерт, **Мінхен** (405,4) 10.30 Вес. нар. музика, 20.00 „Фавст“ Гунода на стіаю, **Будапешт** (549,5) 15.50 Циг. музика, 18.30 Концерт симф. орх., 21.50 Скрипка, спів, **Міляно** (221,1) 12.30 Легка музика, 20.35 „Неро“ оп. Масканія, **Рим** (420,8) 17.00 Симф. концерт, 22.00 Танк. музика.

Понеділок, 27. січня 1936.

Відень (506,8) 12.20, 20.00 Вок.-муз. концерт. 17.20 Оп. арії, 17.40 „Візії“ симф. поема Л. Мозера, **Мор. Острава** (269,5) 17.35 Шубертові пісні в супр. кларнету, **Прага** (470,2) 12.35 Сальон. квартет, 17.40 Бетовенові пісні, **Париж** (1648) 15.30 Спів, 18.30 Концерт симф. орх., 21.00 Пів години пісенькарів, **Білгород** (437,3) 16.20 Концерт, 22.20 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 16.30 Нар. танки, 17.00 Два фортепіяни, 22.40 Моцартові твори, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 18.00 Ремісничі пісні й танки, **Ляйпціг** (382,0) 20.10 Вес. авдиція, 21.00 Орх. концерт, 22.20 Пісня великого кохання, **Мінхен** (405,4) 16.15 Камер. музика, 18.00 Легка музика. 20.10 Барвна музика, спів, **Будапешт** (549,5) 17.00 Циг. музика, 19.40 Концерт, **Міляно** (221,1) 11.30 Легка музика, 13.10 Орх. концерт, 22.00 Хор, **Рим** (420,8) 13.10, 20.35 Концерт орх., 22.00 Всячина, танк. музика.

Вівторок, 28. січня 1936.

Відень (506,8) 16.05 Нар. пісні, 17.30 Сп. рецітаць, 20.00 Концерт орх. і хору, 22.10 Смичк. квартети Моцарта — джез, спів, **Братислава** (298,8) 20.25 Нові словацькі рефрени, 21.00 Форт. рецітаць, **Брно** (325,4) 17.30 Іт. серенади — спів, **Мор. Острава** (269,5) 17.35 Спів, 18.10 Нім. авд., спів, 20.45 Соната Кваніця, **Прага** (470,2) 12.35 Сальон. музика, 17.20 Спів, 18.10 Концерт, **Париж** (1648) 12.00, 18.30 Концерт, 22.15 Давні й нові пісеньки, **Білгород** (437,3) 11.00 Концерт, 16.20 Нар. музика, 19.50 Твори Іполітова-Іванова — солісти, 21.20 Нар. пісні й танки, **Берлін** (356,7) 14.15 Розр. концерт, 17.04 Шуберт-Ліст (форт., спів), **Кенігсвустергавзен** (1571) 16.00 Розр. концерт, 18.00 Пісні В. Берґера, **Ляйпціг** (382,2) 16.30 Кантати та пісні Пурселя — спів, музика, **Мінхен** (405,4)) 16.50 Твори франконських композиторів, 21,10 Симфонічна творчість Р. Штравса,

Львівське радіо.

Неділя, 26. січня 1936.

9.00 Раннішня авд., 9.15 Музика з гр. пл., 9.40 Раннішній денник, 10.00 З різних країн — гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Театральна всячина, 12.15 Симф. поранок; у перерві ок. 13.00 Фрагмент із драми Кальдерона „Життя це сон“, 14.03 Легка музика з гр. пл., 15.00 Година хлібороба, 15.25 Сальон. музика з гр. пл., 15.45 Від сорочки до шпенцера, 16.00 Для дітей: Самовар знову віддається, 16.15 Еспанські танки й мельодії у вик. Мар. Йонасівни, 16.45 Момент, 17.25 Танкова музика, 18.00 Театр Уяви: „Історія про вояка“ Рамуза, 19.10 Спорт. вістки, 19.15 Рекл. концерт. 19.30 Сцени з опери „Фавст“ Гунода з гр. пл., 20.45 Виїмки з творів Й. Пілсудського, 20.50 Веч. денник, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 Качком по пустині і арії, 21.45 Спорт. вістки, 22.00 Танк. музика, орх., 23.05 Танк. музика з гр. пл.

Понеділок, 27. січня 1936.

6.30 Раннішня авдиція, 6.50 Музика з гр. пл., 7.20 Раннішній денник, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Сальон. музика, орх., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Тадей Ольша у своєму репертуарі, 16.00 Лекція фр. мови, 16.15 Бетовен: Крайцерова соната з гр. пл., 16.45 „Еврека“ скеч, 17.00 Госп. перешколення жінок, 17.15 Хвилина поезії: Вірші Л. Стафа, 17.20 Спів у супр. форт., 17.50 Із психольогії звірів, 18.00 Форт. рецітаць сучасної музики, 18.30 Листи від дітей, 18.40 Сільва рерум, 18.45 Із забутих опер — гр. пл., 19.00 Жовнірики позашкільного комітету, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Концерт орх. маринарки, 20.45 Веч. денник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Симф. концерт, 22.00 Забутий поет Фел. Фаленський, 22.30 Куявська капеля, спів, 23.05 Танк. музика з гр. пл.

Вівторок, 28. січня 1936.

6.30 Раннішня авд., 6.50 Музика з гр. пл., 7.20 Раннішній денник, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Колядки й пісоньки, орх. манд., 12.30 Концерт орх., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Вальси з гр. пл., 16.00 Скринька ПКО., 16.15 Легка музика, орх., пісоньки, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Скло та порцеляна, 17.15 Легка музика, орх., 17.50 Куток мов... 18.00 Камер. концерт. 18.30 Техн. скринька, 18.40 Сільва рерум, 18.35 Форт. рецітаць, 19.00 „Ванда Монне-Беатріче Гротґера“ відч., 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Симф. концерт, орх., форт.; у перерві в 20.50 Веч. денник, Із сучасної Польщі, 22.30 Здобутки хемії в ділянці штучних вітамін, 22.45 Рімський-Корсаков. „Лет джмеля“ з гр. пл. 22.48 „Бандити“ новеля Вол. Тужанського, 23,05 Танк. музика, орх.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.25—5.27.

Нім. марка 1·25—1·30, фр. франки 34.90 35·10, шв. франки 171.50—172·50, фунти стерлінги 26·10—26·25, австр. шілінги 98.00—99.50, чеські кор. 19.00 —20.00, рум. леї 26.00—28.00, італ. ліри 33.50—35.50.

Золото: Долари 9.02—9.07, Рублі 4.75—4·85, Фр. франки 34.40—34·8?, Корони 36·20—36·80, Дукати 83.00—83.50; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.28, Рублі 1.20, Фльорени 0.70; 1 гр. срібла 7—8 сот.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в дні 23-го січня п. р. кооперативам платив за:

льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування	2·50	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.54·50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2·60	„
1 л. молока від 28. XII. 1935	0·14	„
1 л. сметани	0·75	„
1 к. яєць	3·80	„

Тенденція на масло вдержана на молоко і сметану слаба, на яйця знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 27. І. п. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці льоко подвіря птахомасарні „М. С.“ у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки молоді без остріг І. кл.	1·05	зол.
Курки з острогами товсті І. кл.	0.90	„
Індики товсті І. кл.	1.05	„
Пантарки товсті І. кл.	1.10	„
Товщеві качки І. кл.	1.10	„

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Купує вівсяну питльовану муку, просо, овес та ячмінь.

Приймає нових доставців.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок ...